

گزارشی نخستین کنفرانس مشترک بررسی مسایل آموزشی زبانهای خارجی تبریز- باکو

۱۴-۱۶ مهرماه ۱۳۷۱

نخستین کنفرانس مشترک بررسی مسایل آموزشی زبانهای تبریز- باکو از چهار ردهم تا شانزدهم مهرماه ۱۳۷۱، با گردهمایی استادان دانشگاههای ایران، اساتید انستیتوی زبانهای خارجی باکو، پژوهشگران ایرانی و جمهوری آذربایجان، مدرسین زبان انگلیسی دبیرستانهای کشور و دانشجویان دوره های دکتری، کارشناسی ارشد و کارشناسی رشته های زبانهای انگلیسی و فرانسه دانشگاهها و به همت دانشکده ادبیات فارسی و زبانهای خارجی دانشگاه تبریز برگزار گردید.

هدف این کنفرانس این بود که با ایجاد محیطی مناسب و علمی، در این گردهمایی روشهای معمول در منطقه در زمینه تدریس زبانهای خارجی و دیگر گرایشهای نوین زبانشناسی کار بردی و اصول آموزش زبانهای خارجی را مورد بحث و کنکاش قرار دهد. در ضمن در این فرصت استادان دانشگاههای ایران و جمهوری آذربایجان بتوانند با آگاهی بیشتر و با شناخت بهتر خاستگاه مسایل و مشکلات آموزش زبانهای

* - دبیر کنفرانس و معاون دانشکده ادبیات فارسی و زبانهای خارجی دانشگاه تبریز.

خارجی درد و کشور، به برداشتن قدمهای عملی در حل مشکلات و ارائه راه‌حل‌های مناسب اقدام نموده و به تبادل اندیشه و تجارب خود بپردازند.

به همین منظور از حدود یکسال پیش دانشکده به تمهید مقدمات پرداخت و پس از موافقت هیات رئیسه محترم دانشگاه تبریز و مکاتبات مکرر و نشست‌های متعدد در تبریز و باکو، دبیرخانه کنفرانس با انتشار بروشور و اطلاعیه‌های تبلیغاتی و ارسال آنها به اساتید دانشگاهها و علاقمندان و درج اطلاعیه‌ها در روزنامه‌ها و انجام مصاحبه‌های مطبوعاتی، خبربرگزاری این کنفرانس را به استحضار همگان رساند و از علاقمندان و صاحبان قلم و اساتید و پژوهشگران دعوت نمود تا در چهارشنبه تخصصی:

۱- مسایل مربوط به آموزش و یادگیری زبانهای خارجی

۲- مسایل مربوط به ترجمه

۳- مسایل مربوط به آزمون

۴- زبان برای اهداف ویژه،

مقاله تهیه نموده و جهت ارائه در کنفرانس به دبیرخانه ارسال دارند. این دعوت با استقبال کم نظیری روبرو شد و افزون بر ۲۰۰ مقاله توسط دبیرخانه دریافت شد. استقبال بیشتر استادان و علاقمندان حاکی از اهمیت روز افزون آموزش و فراگیری زبانهای خارجی در جامعه می‌باشد. در حقیقت، ضرورت‌های عینی جامعه ما به استفاده از منابع علمی و تکنولوژی کشورهای پیشرفته، توسعه روابط فرهنگی و علمی با سایر ملل جهان و تربیت متخصصین کارآمد به منظور نیل به خودکفایی، توجه همگان را بیش از هر زمان دیگر به امر آموزش و فراگیری زبانهای خارجی جلب نموده است.

امروزه بیش از ۸۰ درصد زاده‌ها و اطلاعات در یک صد میلیون کامپیوتر موجود در جهان به زبان انگلیسی می‌باشد. این امر بین آن است که جهت استفاده از اطلاعات فوق باید تسلط کافی به زبان

انگلیسی‌دشته‌باشیم، با عنایت به این نکته، اهمیت و ضرورت یادگیری و آموزش زبانهای خارجی بویژه انگلیسی بیش از هر زمان دیگر احساس میشود و رسالت فرهنگی مدرسین زبانهای خارجی در مدارس و دانشگاههای کشور نیز دوچندان می‌باشد.

جهان در دهه گذشته شاهد تحولات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی بوده است. این تحولات هنوز هم به سرعت ادامه دارد. تحولات سیاسی اخیر در منطقه نیز شاهد این مدعا است. در چنین شرایط متحول، پدیده زبان نیز متحول می‌شود. بنا بر این روشها و اصول آموزش زبانهای خارجی نیز باید منطبق با تحولات پدیده زبان باشد و مدرسین زبانهای خارجی نیز باید با تازه‌ترین و علمی‌ترین شیوه‌ها و تکنیک‌های آموزش زبانهای خارجی آشنایی کامل داشته باشند. تابتوانند به نحو احسن و با بکارگیری روشهای نوین زبانهای خارجی را به فراگیرندگان بیاموزند.

این نیازهای عینی و آگاهی از ضرورتها سبب شده است تا پیش ازیکه‌زار نفر جهت شرکت در کنفرانس ثبت نام کنند. از مجموع شرکت‌کنندگان در کنفرانس حدود سیصد نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاهها، یکصد نفر از دبیران انگلیسی، و صدها نفر از دانشجویان دوره‌های دکتری، کارشناسی ارشد و کارشناسی رشته‌های انگلیسی و فرانسه بودند از طرف دیگر حضور استادان فاضل و سرشناس در کنفرانس نشانگر با علمی بالای آن بود.

از چند روز قبل از شروع کنفرانس، دانشکده شاهد شورحالی دیگر بود. مصاحبه مطبوعاتی ریاست و دبیر کنفرانس با روزنامه‌کیهان و درج پیش‌خبر در کیهان مورخه ۷۱/۷/۹ آخرین خبر از برگزاری کنفرانس را میداد. دبیرخانه کنفرانس در این روزها فعالیت بی‌وقفه و شبانه‌روزی داشت. دانشجویان به‌طور دسته‌جمعی از بام تا شام و حتی تا پاسی از شب در دبیرخانه کنفرانس مشغول فعالیت بودند. چاپخانه دانشگاه آخرین مراحل چاپ مجموعه خلاصه مقالات را به پایان میرسانید. روز دوشنبه ۱۳ مهر ماه روز ورود میهمانان داخلی و خارجی بود. از ظهر روز دوشنبه ۱۳

مهرماها اکثر میهمانان به طور دسته جمعی با هواپیما وارد تبریز شده و فوراً در هتل تبریز اسکان داده شدند. میهمانان با کوبا ۲ دستگاه اتوبوس ساعت ۸ شب از راه رسیده و در هتل اسکان یافتند. هنوز تا پاسی از شب دبیرخانه کنفرانس سرگرم اسکان میهمانانی بود که از شهرستانها می رسیدند.

با اواخر روز سه شنبه ۱۴ مهرماه فرا رسید. از نخستین ساعات صبح دانشگاه شاهد حضور بیش از یک هزار نفر از میهمانان شرکت کننده در کنفرانس بود. پلاکاردهایی که به زبانهای انگلیسی، فارسی و ترکی مقدم میهمانان را گرامی می داشت نظر هر بیننده را به خود جلب می نمود. محوطه تالار وحدت یعنی محل برگزاری مراسم افتتاحیه جنب و جوش خاصی داشت. شرکت کنندگان به محض ثبت نام و دریافت کتاب مجموعه مقالات و برنامه کنفرانس وارد تالار وحدت می شدند. تا لاریه طرز زیبایی تزئین شده بود. در ساعت ۹^۱/_۴ صبح روز سه شنبه طنین سرود جمهوری اسلامی ایران غرور هر ایرانی را برانگیخت و آنگاه تسلاوت آیاتی چند از کلام... مجید شروع شده و به روحانیت و معنویت جلسه افزود. مراسم افتتاح با سخنان جناب آقای دکتر حسین پورفیضی ریاست محترم دانشگاه شروع شد. ایشان ضمن خوش آمدگویی به حضار و میهمانان شرکت کننده در کنفرانس و آرزوی سلامت و توفیق برای حاضرین در جلسه به اهمیت آموزش و فراگیری زبانهای خارجی اشاره نمودند و از اساتید دانشگاهها خواستند تا در این موارد به تحقیق و پژوهش بپردازند. آقای دکتر حسین پورفیضی در پایان سخنان خود آرزو نمودند که در آینده تمام مسلمین جهان زبان واحدی داشته باشند.

پس از سخنرانی ریاست محترم دانشگاه، آیت ا... ملکوتی امام جمعه محترم تبریز و نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی به ایراد سخنرانی پرداختند. آیت ا... ملکوتی در سخنان خود به لزوم فراگیری زبانهای خارجی و اهمیت آن در اسلام اشاره

نمودند و با ذکر مثال‌هایی به مقایسه زبانهای زنده دنیا پرداختند، ایشان در پایان سخنان خود از اساتید دانشگاهها خواستند تا در مورد زبانهای زنده دنیا به تحقیق بپردازند، آنگاه آقای دکتر ایراندوست ریاست محترم دانشکده ادبیات فارسی و زبانهای خارجی و رئیس کنفرانس به ایراد سخنرانی پرداخته و با بیان این شعر:

شهرت بریز است جان قربان جانان می‌کند

سرمه، چشم از غبار کفش مهمان می‌کنند
تشریف‌فرمایی اساتید محترم و میهمانان داخلی و خارجی را به تبریز خیر مقدم گفته و سپس با اشعار به آیه شریف "ومن آياته خلق السموات والارض واختلف السننکم والوانکم ان فی ذلک لایات للعالمین" اظهار داشتند که گوناگونی زبانها از نشانه‌های قدرت خداوندی است و این دو مورد از لحاظ عظمت و اهمیت در ردیف آفرینش آسمانها و زمین ذکر گردیده است که تنها صاحبان دانش به آن عنایت دارند. ایشان در پایان سخنان خود آرزو کردند که در پرتو ارشادات پژوهشگران و متخصصان فن بسیاری از مشکلات مربوط به آموزش زبانهای خارجی رفع شود.

خانم دکتر زیمفرا وردیواریاست محترم انستیتوی زبانهای خارجی سخنران بعدی بود. ایشان ضمن اظهار خوشوقتی از حضور و شرکت در کنفرانس ریسه اشتیاق و آرزوی دیرینه اساتید جمهوری آذربایجان جهت دیدار از کشور ایران اشاره نمودند. خانم دکتر وردیواری به ذکر برنامهای تحقیقاتی ورشته‌های موجود در انستیتوی زبانهای خارجی با کوپرداخته و آرزو نمودند که در آینده با همکاری و مساعدت دانشگاه تبریز بتوانند به ایجاد رشته زبان و ادبیات فارسی در مقطع کارشناسی موفق شوند و در مقابل انستیتوی زبانهای خارجی نیز در ایجاد رشته زبان و ادبیات ترکی در دانشگاه تبریز همکاری کند.

پس از سخنان خانم دکتر وردیواری، دبیر کنفرانس آقای مسعود رحیم‌پور به ایراد سخنرانی پرداخته و گزارش کنفرانس را ارائه

نمودند. در این کنفرانس ایشان به فلسفه برگزاری و اهداف کنفرانس و نیز نحوه اجرای برنامه کنفرانس اشاره کردند.

پس از پایان مراسم افتتاحیه و پذیرایی، اساتید مدعو، آقایان دکتر احمدی ریاست محترم دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، دکتر لطفی پور مدیر گروه انگلیسی دانشگاه تبریز و پروفیسور و اقایان و استاد آکادمی علوم جمهوری آذربایجان به سخنرانی پرداختند.

از بعد از ظهر روز سه شنبه ۱۴/۷/۷۱ ارائه مقالات در شاخه های تخصصی در آمفی تئاترهای دانشکده شیمی شروع شد. مقالات در چهار سالن به طور همزمان توسط صاحبان مقاله ارائه می شد و شرکت کنندگان به تناسب علاقه و تخصص خود در سخنرانیهای شرکت می کردند. کثرت حضار در جلسات سخنرانیهای شرکت فعالان آنها در قسمت پرسش و پاسخ حاکی از علاقه شدید و استقبال علاقمندان بود. بطوریکه بخاطر کمبود صندلیهای موجود در آمفی تئاترها، عده کثیری سرپا ایستاده و بیاروی کف سالن ها نشسته و به استماع سخنرانیهای می پرداختند.

در طی ۳ روز کنفرانس از ۸۹ مقاله منتخب، ۶۷ مقاله به زبان انگلیسی، ۱۷ مقاله به زبان فرانسه، ۳ مقاله به زبان فارسی و ۲ مقاله به زبان ترکی ارائه شد. در عصر روز چهارشنبه ۱۵/۷/۷۱ یعنی روز دوم کنفرانس سه میزگرد تحت عناوین:

۱- مسایل زبان شناسی

۲- مسایل ترجمه

۳- مسایل آموزش و فراگیری زبانهای خارجی، با شرکت اساتید دانشگاههای ایران و جمهوری آذربایجان برگزار شد که با استقبال پر شور حاضرین مواجه گردید.

در این میزگردها اساتید و پژوهشگران از جمله آقایان دکتر هیات، دکتر باطنی، دکتر علی شرف صادقی، دکتر سرهنگیان، دکتر جلیل صادقی، دکتر جهانگیری، دکتر عزبدفتری، دکتر لطفی پور، دکتر صفوی

دکتر مشکوه‌الدینی، آقای سید حسینی، دکتر ترابی و خانم فرحزاد، شرکت نموده و به بحث و کنکاش در مسایل مربوط پرداختند. در بین شرکت کنندگان، زملیت‌های خارجی از جمله جمهوری آذربایجان، ترکیه، هند، استرالیا، آمریکا و فرانسه شرکت داشتند.

در ایام برگزاری کنفرانس هیأت رئیسه محترم دانشگاه تبریز و انستیتوی زبانهای خارجی یک پروتکل همکاری بین دودانشگاه امضاء کردند و قرار است در چهار رچوب پروتکل یا د شده، در آیندن نسبت به مبادله استادان و دانشجویان برگزار کنند و مسائلهای مشترک و فعالیت‌های پژوهشی اقدام گردد.

برپایه نمایندگان و کتب و نوارهای انگلیسی توسط انتشارات دانشگاه تبریز، انتشارات دانشکده ادبیات فارسی و زبانهای خارجی، سازمان تبلیغات اسلامی، جهاد دانشگاهی و نشریاتی از دیگر فعالیتهای کنفرانس بود که مورد استقبال گرم شرکت کنندگان قرار گرفت. در ضمن قرار است در روزهای آینده نوار کاست سخنرانیهای اساتید و فیلمهای ویدئویی سخنرانیها در اختیار علاقمندان قرار گیرد.

مراسم اختتامیه در روز پنجشنبه ۱۶ مهر ماه در تالار وحدت برگزار شد. در این مراسم به صاحبان مقالات لوح تقدیر اهداء گردید و مسئولین دانشگاه تبریز و انستیتوی زبانهای خارجی ضمن تشکر از آنان و شرکت کنندگان در کنفرانس وعده دادند که دومین کنفرانس در سال آینده در باکو برگزار شود.

فضای ساعات پایانی کنفرانس از دیگر روزها متفاوت بود. شرکت کنندگان از اجتماع مجدد در تالار وحدت خوشحال به نظر می‌رسیدند و از حسن برگزاری کنفرانس رضایت داشتند و پیرو فوسورا صلان اوف در صحبت خود از شرکت کنندگان خدا حافظی نکرد و گفت "دوستان السوداع نمیگوئیم بلکه سال آینده منتظر دیدار شما در باکو هستیم" و هنگامیکه شعر:

آن سفر کرده که صدقا فله دل همراه وست

هر کجا هست خدا یا به سلامت دارش

توسط رئیس کنفرانس درتالار طنین انداز شده همه متأثر شدند چیرا که لحظه های جدایی نزدیکتر می شود و غم فراق در سیمای همه آشکار بود. بعد از ظهر روز پنجشنبه ۱۶/۷/۷۱ میهمانان و شرکت کنندگان ایرانی تبریز را بسوی شهرهای خود ترک نمودند احساسات پاک میهمانان در سیمای تک تک آنان ظاهر بود و حاکی از آن بود که همگان، علی رغم کمبودهای احتمالی، با دلی شاد و راضی تبریز را ترک می کنند.

میهمانان با کوبعدا ز ظهر روز پنجشنبه ۱۶/۷/۷۱ به رسم سنتی و مذهبی، به دیدار مقبره الشعرا شتافتند و در موسم غم انگیز یا ئیزی بر سر آرا مگاهه روانشا د شهریا رگریستند. دکتر جعفر آوف، یکی از میهمانان با کوبا قرائت مرثیه و سرودن اشعار حزین آو بر سر قبر شهریا رشکوه دل را گشود و گریست و حسرت و اندوه میهمانان آذربایجانی را در غم نیدن شهریا ربا ز گوگرد، حضا رهمگی متأثر شدند و اشک در دیدگان نشان حلقه زد، روانش شادبا دو خدا پیش رحمت کناد.

صبح روز جمعه ۱۷/۷/۷۱ آخرین گروه شرکت کنندگان در کنفرانس یعنی میهمانان با کورا هی دیا ر خود شدند و هنگام خدا حافظی همگی متأثر ولی امیدوار بودند که سال آینده میزبان دومین کنفرانس در با کوبا شوند.

ضمن ارج نهادن به محبت های صمیمانه کلیه شرکت کنندگان با آرزوی سربلندی، سعادت و توفیق همه عزیزان امیدواریم که بتوانیم در کنفرانس های آتی کمبودها و نقایص پیش بینی نشده را مرتفع سازیم و آنگونه که شایسته عزیزان است رضایت همه اساتید محترم و شرکت کنندگان را فراهم سازیم.

بهر حال برگزاری این کنفرانس فرصتی بود تا اساتید و پژوهشگران دانشگاه های ایران و جمهوری آذربایجان و علاقمندان،

به تبادل اندیشه و تجارب خود پیردازند و در ضمن این دیدار، پیوندهای دوستی و معنوی را تجدید نموده و استحکام بخشند و همین‌ما را بس .
 دانشگاه تبریز آنچه را که در توان داشت در طبق اخلاص نهاد .
 دانشکده ادبیات فارسی و زبانهای خارجی در حد توان خود کوشید تا افتخار میزبانی و برگزاری کنفرانس را داشته باشد و در این راستا با نهایت صمیمیت و صداقت تلاش کرد . امیدواریم که این تلاشها مورد رضایت صاحبان فضل و دانش واقع شود و کاستی‌ها و کمبودها را به بزرگواری خود ببخشند .

در شب اول و دوم کنفرانس دو ضیافت شام از طرف ریاست محترم دانشگاه و شهردار محترم تبریز در باشگاه استادان و رستوران ائل گلی با افتخار میهمانان کنفرانس ترتیب داده شده بود که دیدار فضای زیبای ائل گلی را برای میهمانان میسر ساخت ، فرصت را مغتنم شمرده از عنایات شهردار محترم و ریاست محترم دانشگاه در ترتیب دادن این ضیافتها بی نهایت تشکر می‌نمایم .

از شروع کار کنفرانس ، رسانه‌های عمومی با همکاری صمیمانه نسبت به درج خبر و پوشش خبری کنفرانس اقدام جدی به عمل آوردند . صدا و سیما ، جمهوری اسلامی ایران - مرکز تبریز ، خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران ، روزنامه‌های کیهان ، اطلاعات ، جمهوری اسلامی ، خبرنگارانه دانشگاه ، کیهان هوایی ، بولتن پژوهشی ، رسالت ، سلام ، کیهان انگلیسی تهران تایمز ، ادبستان ، اطلاعات علمی و روزنامه‌های محلی آرک ، فجر ، فروغ آزادی درانتشار اخبار کنفرانس نهایت همکاری را مبذول داشتند که جا دارد از یک‌یک آنها سپاسگزاری شود هم‌چنین افسراد و واحدهای مختلفی در تمهید مقدمات کنفرانس کمیته اجرایی رایاری نمودند که با عرض تشکر و سپاسگزاری بخاطر اطاله کلام از درج اسمی تک تک آنان معذوریم .

در پایان از تمام اساتید محترم که با ارائه مقاله و شرکت در

میزگردها کنفرانس را پربار کردند و زکلیه شرکت کنندگان که با حضور خود فضای کنفرانس را شاداب و فعال نمودند تشکر و قدردانی نسبی می‌نمایم.

از هیأت رئیسه محترم دانشگاه تبریز که امکان این گردهمایی را فراهم آوردند و از کلیه همکاران محترم و دانشجویان عزیز که در برگزاری کنفرانس ما را مساعدت نمودند صمیمانه تشکر می‌کنیم و مزید توفیق همگان را در اعتلای نام پرافتخار دانشگاه تبریز و غنای علمی آن از خداوند متعال آرزو مندیم. از کلیه عزیزانی که تلفنی یا با ارسال تلگراف و نامه ما را بخاطر حسن برگزاری کنفرانس مورد مرحمت قرار داده‌اند و می‌دهند بی نهایت سپاسگزاریم و بزرگواری و سعصه صرا این عزیزان را ارج بسیار می‌نهیم.

پایان بخش این گزارش پیامی است به زبان ترکی که توسط دبیر کنفرانس در جلسه اختتامیه برای میهمانان و استادان جمهوری آذربایجان قرائت شد:

اولوتانری نین آدی ایله

حرمتلی قونا خلاریمیز، عزیزبا جی قارداشلاریمیز.
امیدادیرم تبریزده سیزلره خوش کچیپ وکنگره میزدن راضی
قالمیسیز، بییزیم اوچون سیزلری آرا میزدا گورمک و سیزلرله
بیرلیکده قورولتای کچیپرمک بویوک خوشبختلیک دیر.
بو خوشبختلیگی بییز، تبریزا و نیورسیتیه سی وباکی خارجی دیلر
انستیتوسونون همت و همکارلقلارینا بورجلیوق.
تبریز سیزلره یادشهر اولما ییب آنا وطنیزکیمی دیر، سیزده بییزیم
دوغما قارداشلاریمیزی نیز. انشاءاله بوندان صونرا علاقه لریمیز
داها گینشلیه جک وگئت - گل میزداها آرتا جاقدیر.

بوقورولتا یلارهم علمی وهمده بیر - بیریمیزی گوروب یا ختیدان
تانیش اولماق جهتیندن چوخ فایدالی دیروشا عردئمیشکن،
"سیمای یاری گورمکه بونلاربا هانه دیر"
خواهش ائدیرم اگرسیزلری آغیرلاما قدا ویا قونا خلاما قدا بیرقصور
لولموشا بیزی باغیشلایین انشاءاله گله جک قورولتا یلاریمز، داها
یا خشی وباشاریلی اولاجاقدیر.
سیزین هامی نیزا آنا یوردونا قاییدا رکن یا خشی یول وا وغورلسو
گونلر آرزولاییرام.
لطفابیزیم سلام وسئوگیمیزی آذربایجان جمهوری سینداکی قارداشلار
یمیزا چا تدیرین.
اونلاری دا یاخیندا تبریزده گورمک ایسته پیریک، تانیری دان
هامی نیزا ساغلیق، خوشلوق وسعادت دیله پیره م وهامی نیسی
اولو تانرییا تاپیشیریرام.

چوخ ساغ اولون